

בש"פ 2826/16 - מדינת ישראל נגד עדנאן עלא אדין, חוסאם מריסאת, שריף חאלד אבו סאלח, פאדי בשיר

בבית המשפט העליון

בש"פ 2826/16

כבוד השופט מ' מזוז
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נגד

1. עדנאן עלא אדין
2. חוסאם מריסאת
3. שריף חאלד אבו סאלח
4. פאדי בשיר

המשיבים:

בקשה להארכת מעצר ב-90 ימים

ב' בניסן התשע"ו (10.04.2016)
עו"ד לינור בן-אוליאל

תאריך הישיבה:
בשם המבקשת:

עו"ד חיים יצחקי

בשם המשיב 1:

עו"ד טארק חטיב

בשם המשיב 2:

עו"ד אחמד מסאלחה

בשם המשיב 3:

עו"ד מאהר טלחמי

בשם המשיב 4:

החלטה

1. בקשה שלישית להארכת מעצרים של המשיבים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) בתשעים ימים מיום 13.4.2016 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 34130-01-15 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

2. נגד המשיבים ונאשמים נוספים הוגש ביום 18.1.2015 כתב אישום המייחס להם עבירות של חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת לפי סעיפים 84 ו-85 לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 ותמיכה בארגון טרוריסטי לפי סעיף 4 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948.

על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, פעלו המשיבים ונאשמים נוספים להקמת "סניף מקומי" של ארגון הטרור הרצחני "המדינה האיסלאמית" (להלן: דאעש או הארגון). החל מראשית שנת 2014 קיימו המשיבים 2-5 סדרת פגישות בהן שוחחו על רעיונות הסלפיה-ג'האדיה, האידאולוגיה בה מחזיק ארגון דאעש, ובמחצית השנה לערך החליטו להצטרף לארגון. בסמוך לכך הצטרף אליהם המשיב 1, עורך דין במקצועו, הציג את עצמו לפנייהם כבעל מעמד בכיר בדאעש, ואמר להם כי בדעתו להכריז על עצמו כנציג דאעש בפלסטין. עוד טרם הכרזת הארגון כהתאחדות בלתי מותרת ב-3.9.2015 התקיימו הפגישות בסתר, תוך שהמשיבים מותירים את מכשירי הטלפון הסלולאריים שלהם ברכביהם מחשש להאזנה למפגשיהם, וכי לאחר ההכרזה אף הנחו המשיבים 1, 2 ו-4 את האחרים כיצד להיזהר משירותי הביטחון וכיצד לנהוג אם ייעצרו לחקירה.

מפגשי המשיבים והנאשמים הנוספים כללו אימונים מעשיים להיערכות לקראת ביצוע פעולות ג'יהאד לכשייסעו לסוריה להצטרף לארגון. במסגרת האמור שחטו המשיבים 3-4 כבשים, התאמנו ברכיבה על סוסים ולמדו כיצד להכין ולהשליך בקבוק תבערה, כל אלה בהדרכתו של המשיב 1. כביטוי לתמיכתם בארגון, החזיקו המשיבים 1, 3 ו-4 דגלי דאעש והמשיב 4 אף נהג לענוד טבעת המצויה בשימוש פעילי ג'יהאד. המשיבים אף נקטו צעדים להפצת תמיכתם בדאעש: המשיב 1 פרסם בפייסבוק תמיכתו בארגון, והתראיין לתכנית טלוויזיה בה הציג באהדה את האידאולוגיה של הארגון להצדיק את מעשי ההרג של 'כופרים', והמשיבים 2-4 הפיצו אף הם פרסומים שונים וסרטוני תעמולה על מנת להביא נוספים לתמוך בארגון.

כמו כן, המשיבים 2-4 העבירו כסף לנאשם אחר בקבוצה (כרים) לצורך נסיעתו לסוריה להצטרף לארגון, נסיעה אשר נמנעה לבסוף על-ידי גורמי הביטחון. בהמשך, לאחר שהופץ נאום דובר דאעש הקורא להרוג 'כופרים', השמיע המשיב 1 באוזני האחרים עמדתו כי יש לפעול כעת ברוח הנאום ולבצע פיגועים, אך המשיב 4 ונוספים הסתייגו מכך. המשיב 1 אף ייצג נאשם אחר בפרשה (כרים) בהליך מעצרו בגין ניסיון לרכוש רובה קלצ'ניקוב לצורך ביצוע פיגוע, וכן שאל את המשיב 4 אם הוא מכיר רוקח שיוכל להפיק חומרים רעילים מתרופות על מנת לפגוע ב'כופרים' (לפירות נוסף, ראו החלטות קודמות שניתנו בבית משפט זה בעניינם של המשיבים: בש"פ 2291/15, בש"פ 2886/15, בש"פ 2113/15, בש"פ 6539/15, ובש"פ 82/16).

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיבים עד תום ההליכים. בהחלטתו מיום

11.3.2015 קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט י' לפשיץ), כי ישנן ראיות לכאורה ברף הנדרש למעצר עד תום ההליכים, וכן עילת מעצר, אולם ראה להבחין בין המשיבים, והורה על מעצרו של המשיבים 2-1 ועל עריכת תסקירי מעצר בעניינם של המשיבים 4-3.

ואולם, בהמשך נעצרו אף המשיבים 4-3 עד תום ההליכים, לאחר שערר שהגישה המדינה על החלטת בית המשפט המחוזי התקבל (החלטת השופטת ד' ברק-ארז מיום 3.5.2015 בבש"פ 2886/15). נקודת המוצא, נקבע בהחלטה, היא שבעבירות בטחון קמה עילת מעצר סטטוטורית, וזאת אף בהעדר ראיה קונקרטית להמשך פעילות מזיקה בעתיד. בית המשפט קבע, כי אין לבחון מסוכנותו של כל נאשם במנותק מההקשר, ואף אם המשיבים 4-3 לא רצו לפעול באלימות בעצמם, המסוכנות קמה מחמת נכונותם לתמוך ולסייע לאחרים בקבוצה הפועלת להוביל לפעילות אלימה ואף נקטה צעדים מעשיים לכך בפועל. נוכח מסוכנות זו, אין מקום לשחרור המשיבים 4-3 לחלופת מעצר, וזאת על אף שחלופות המעצר שהוצעו היו איכותיות ביותר.

עררים שהגישו המשיבים 2-1 על ההחלטה לעצור אותם עד תום ההליכים אך ערריהם נדחו (החלטת מיום 27.4.2015 בבש"פ 2291/15, והחלטת השופט ח' מלצר מיום 23.6.2015 בבש"פ 2113/15).

4. בחודש יולי 2015 פנו המשיבים 4-3 (בנפרד) לבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר. ביום 12.10.2015 הורה שוב בית המשפט המחוזי על שחרורם לחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני. ואולם, ערר המדינה על החלטה זו התקבל, ועמו התקבלה גם בקשתה להארכת המעצר ב-90 ימים בחלוף תשעה חודשים למן הגשת כתב האישום (החלטת השופט י' עמית מיום 19.10.2015 בבש"פ 6539/15 והתיקים הנוספים שצורפו לו). הארכת מעצר נוספת בת תשעים ימים ניתנה בהחלטת מיום 14.1.2016 (בש"פ 82/16).

5. כחודש לאחר מכן הגישו המשיבים 4-3 לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר במעצרו. במוקד הבקשה עמדה הטענה, כי לגבי מעורב אחר בפרשה, מוחמד אבו סאלח (להלן: מוחמד) נקבע (החלטת השופט זילברטל מיום 3.2.2016 בבש"פ 9118/15) כי יוארך מעצרו אך יוכל להשתחרר בחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון חוזר בנמקו, כי ההחלטה בענין מוחמד נסמכה, בין היתר, על התקדמותו האיטית יחסית של ההליך בתיק העיקרי בעניינו, בשונה מן ההליך העיקרי בעניינם של המשיבים שלפני, וכי ככל שהמשיבים סבורים כי יש סתירה בין ההחלטות - עליהם לפנות לבית המשפט העליון לבירור טענתם (מ"ת 34139-01-15 מיום 23.2.2016).

ערר המשיב 3 על הסיפא להחלטה התקבל על-ידי השופט דנציגר, אשר קבע כי בית המשפט המחוזי מוסמך לדון בטענת העורר לגופה (בש"פ 1704/16). בית המשפט המחוזי שב ונדרש לטענה ודחה אותה לגופה, בשים לב לשוני בקצב התקדמות ההליך בעניינם של המשיבים לבין ההליך בעניינו של מוחמד, המעורב האחר אשר שוחרר בחלופת איזוק אלקטרוני (מ"ת 34139-01-15 מיום 16.3.2016).

ערר המשיב 3 על החלטה זו התקבל חלקית בהחלטת השופט זילברטל מיום 4.4.2016 (בש"פ 2474/16),

בה נקבע כי בצד המסוכנות הסטטוטורית והקונקרטית העולה מטיב מעשיו של המשיב 3, יש לתת משקל לחלוף שנה למן מעצרו ולתסקירי המעצר בעניינו. אשר לשחרורו של מוחמד נקבע, כי היא עשויה לעלות בגדר סיבה חדשה המצדיקה עיון חוזר במעצרו, משהשניים סווגו באותה קטגוריית מסוכנות בהליכי המעצר. עם זאת צוין כי חלקו של המשיב 3 במעשים גדול יותר מחלקו של מוחמד, ומאידך מוחמד השמיע התבטאויות קשות רבות בשונה מן העורר. נוכח האמור, הורה השופט זילברטל כי שירות המבחן יגיש לבית המשפט המחוזי בתוך 21 יום תסקיר מעצר עדכני בעניינו של המשיב 3, תוך התייחסות לחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני, ותוך ציון כי לבית המשפט המחוזי שיקול דעת מלא להחליט בדבר המשך מעצרו או שחרורו של המשיב 3 בחלופה.

6. אשר להתקדמות ההליך העיקרי. כתב האישום הוקרא ביום 2.2.2015, שלב הטענות המקדמיות הושלם אחר מספר דיונים, ועד כה התקיימו 19 דיוני הוכחות בהם העידו ונחקרו מספר עדי תביעה. אשר להמשך, הרי שעד סוף חודש מאי 2016 קבועים עוד 12 מועדי דיון להמשך שמיעת הוכחות.

7. בבקשה שלפני עותרת המדינה להארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים או עד למתן פסק הדין בעניינם. המדינה טוענת, כי מן המשיבים נשקפת מסוכנות רבה עד מאוד, הנלמדת מן המעשים המיוחדים להם, החל מעצם התמיכה בארגון קיצוני ואכזרי, ובהמשך בהתקדמות מעשיהם מן השלב הרעיוני לביצועי, תוך לימוד הכנת בקבוקי תבערה, שחיטת כבשים על מנת להכשירם למעשים דומים בבני אדם, ואיסוף כספים על מנת לאפשר הצטרפותו של אחד מהם לארגון דאעש. מסוכנותם נלמדת אף מקיום המפגשים במקומות מבודדים, תוך הותרת מכשירי הטלפון הניידים שלהם ברכבם, וזאת לאחר שארגון דאעש הוכרז כהתאחדות בלתי מותרת. בנוסף, למשיב 2 עבר פלילי בגין עבירות ביטחון, ולמשיב 3 עבר פלילי בגין עבירות העסקה והסעה של תושב זר שלא כדין. המדינה הוסיפה והדגישה, כי לא ניתן לאיין את המסוכנות בחלופת מעצר, בשים לב לאופי העבירות ולכך שביצוען אינו תלוי מקום. לכל האמור, מצטרפת העובדה, כי ההליך מתנהל כסדרו, נשמעו כמעט 20 מועדי הוכחות, וכבר נקבעו 12 מועדים נוספים בחודשיים הקרובים, בהם צפויה התקדמות משמעותית נוספת בקידום ההליך.

בדיון לפני היום חזרה באת כוח המדינה על טעמי הבקשה כאמור. באשר למשיבים 1 ו-2, הודגשה המסוכנות המאוד גבוהה הנשקפת מהם, כעולה מהחלטות קודמות של בית משפט זה בעניינם. ואילו באשר למשיבים 3 ו-4, צוין כי בהמשך להחלטתו הנזכרת לעיל של השופט זילברטל, החליט בית משפט קמא ביום 5.4.2016 כי שירות המבחן יכין תסקירי מעצר עדכניים בנוגע למשיבים 3 ו-4, וכן הורה לבחון בנוגע אליהם את האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני, וקבע מועד לדיון בעניינם ביום 25.4.2016. אך למרות זאת המדינה מבקשת, כבר כעת, את הארכת מעצרו ב-90 ימים.

8. מנגד, ביקשו באי כוח המשיבים 3 ו-4 כי מעצר מרשיהם יוארך ב-45 ימים בלבד, ובכפוף להחלטת בית משפט קמא לאחר הדיון הקבוע ליום 25.4.2016, ככל שיוורה על שחרורם לחלופת מעצר.

בא כוח המשיב 1 ביקש לשקול להגביל גם את הארכת המעצר בעניינו של מרשו ל-45 ימים, בדומה לבקשת המשיבים 3 ו-4.

בא כוח המשיב 2 טען, כי מלכתחילה לא היה מקום למקם את מרשו בקטגוריית החומרה הגבוהה ביותר יחד עם משיב 1 שכן מעשיו אינם חמורים יותר מאלה של משיבים 3 ו-4. כן הזכיר כי מעצרו של מוחמד הומר לאיזוק אלקטרוני. כן נטען כי סיום המשפט עדיין מאוד רחוק, ועל כן יש מקום לשקול את שחרור מרשו לחלופת מעצר או להמיר את מעצרו לאיזוק אלקטרוני, שכן ככל שתקופת המעצר מתארכת כך נקודת האיזון בין הסיכון לזכויות הנאשם משתנה.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון ובחינת טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את בקשת המדינה בנוגע להארכת מעצרו של משיבים 1 ו-2, ואילו בנוגע למשיבים 3 ו-4 הבקשה מתקבלת באופן חלקי כמפורט להלן.

10. נוכח החלטות השופט זילברטל ובית משפט קמא כמפורט לעיל, אין הצדקה בשלב זה להארכת מעצרו במלוא התקופה, שכן שאלת שחרורם לחלופת מעצר או המרת מעצרו למעצר בפיקוח אלקטרוני תידון ותוכרע בקרוב על ידי בית משפט קמא, וסביר להניח כי אף יוגשו עררים על החלטה זו, ועל כן ראוי ששאלת המשך מעצרו תיבחן באופן כולל לאחר ההחלטה הצפויה של בית משפט קמא.

אשר על כן יש להסתפק בשלב זה בהארכת מעצרו של המשיבים 3 ו-4 ב-45 ימים, מבלי שיהא בכך משום נקיטת עמדה באשר לאפשרות שחרורם לחלופת מעצר או המרת מעצרו למעצר בפיקוח אלקטרוני העומדת להכרעה בפני בית משפט קמא.

11. אשר למשיב 1. לא ראיתי כאמור בסיס לבקשת בא כוחו לצמצם את תקופת הארכת מעצרו ל-45 ימים.

בית משפט זה עמד כבר בהחלטות קודמות על החומרה הרבה של מעשיו של המשיב 1 ועל המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו לשלום הציבור וביטחון, ואין צורך לחזור על הדברים. בשונה מהמשיבים 3 ו-4, לא ניתנה בנוגע למשיב 1 החלטה בדבר הכנת תסקיר מעצר וממילא אין להקיש לעניינו מעניינם של המשיבים 3 ו-4. אין באמור כמובן כדי לשלול מהמשיב 1 להגיש בקשה לעיון חוזר בפני בית משפט קמא, ככל שימצא לנכון, בגדרה יבקש אף הוא הכנת תסקיר מעצר בעניינו, וזאת מבלי שישתמע מדבריי דבר באשר לתוצאותיה וסיכוייה של בקשה מעין זו.

12. אשר למשיב 2. לא מקובלת עלי הטענה כי סיווגו של משיב 2 בקטגוריה החמורה יותר אינו מוצדק. מיקומו של המשיב 2 "בהיררכיה" של המעורבים בפרשה נקבע כבר בהחלטת המעצר המקורית של בית משפט קמא מיום 11.3.2015, והחלטה זו עמדה בביקורתו של בית משפט זה כבר במספר החלטות קודמות כמפורט לעיל.

13. כידוע, במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים על בית המשפט לבחון בעיקר את קצב התקדמות ההליך ולאזן בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו. איני סבור גם כי

בנסיבות דנן, יש בקצב התנהלות המשפט כדי להצדיק את שחרורו של המשיב 2. בתיק זה כבר התקיימו 19 ישיבות הוכחות, ובמהלך התקופה הקרובה (עד סוף חודש מאי) קבועים עוד 12 ימי דיונים. בנסיבות אלה, ונוכח אופי העבירות המיוחסות למשיב 2 והמסוכנות הנשקפת ממנו כאמור, אני רואה מקום להיענות לבקשת המדינה להארכת מעצרו כמבוקש.

אשר לבקשתו של משיב 2 להכנת תסקיר מעצר בעניינו, יפים הדברים שנאמרו לעיל (פסקה 11 סיפא) בנוגע למשיב 1.

14. סוף דבר: אני נעתר לבקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיבים 1 ו-2 בתשעים ימים מיום 13.4.2016, או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 34130-01-15 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ובאשר למשיבים 3 ו-4, מעצרו מוארך בזה ב-45 ימים או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 34130-01-15 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ב' בניסן התשע"ו (10.4.2016).

ש ו פ ט